

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้เกี่ยวข้องกับแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
3. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
4. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นศึกษาความต้องการแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา จำนวน 10 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล จากการจัดประชุมด้วยตนเอง นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่และร้อยละ
2. ชั้นพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถาม นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
3. ชั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน โดยใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง นำมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR)

4. ชั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 60 คน โดยใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบค่าสถิติ (t-test) มีค่าเฉลี่ย $\mu \geq 3.50$ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก มี 4 ชั้น 19 ประเด็น ดังนี้

1. ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษามีความต้องการแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 4 ชั้น 19 ประเด็น
2. ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องตรงตามเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชาทั้ง 4 ชั้น 19 ประเด็น
3. ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ทั้ง 4 ชั้น 19 ประเด็น มีความเหมาะสม
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ทั้ง 4 ชั้น 19 ประเด็น มีความเป็นไปได้

อภิปรายผล

การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก มี 4 ชั้น 19 ประเด็น ดังนี้

1. ชั้นการวางแผนการรับนักเรียน ประกอบด้วย 8 ประเด็น 1) กำหนดนโยบายการรับนักเรียนเข้าเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 2) กำหนดเป้าหมายการรับนักเรียนเข้าเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 3) กำหนดวันและเวลาการรับนักเรียนให้เป็นแนวทางเดียวกัน 4) กำหนดให้มีการแบ่งเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา 5) กำหนดแนวทางช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเข้าเรียนให้ทั่วถึง 6) กำหนดให้มีการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการเข้าเรียน 7) กำหนดแนวทางการดูแล กำกับ ติดตาม การปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา 8) กำหนดการรายงานผลของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาแต่ละช่วงชั้นให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ทราบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการ กรมสามัญศึกษา (2543 : บทคัดย่อ) ; รั้งยีรัตน์ ประเสริฐสวย (2538 : บทคัดย่อ) ; บัญชา ชำนาญคิด (2538 : บทคัดย่อ) ; และ จตุรงค์ เกิดปิ่น (2538 : บทคัดย่อ) พบว่า การวางแผนช่วยระบุกิจกรรม ที่จะต้องดำเนินการในระยะเวลาที่กำหนด วิธีการดำเนินงาน สถานที่สำหรับดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบและทรัพยากรที่จะใช้ในงานสมควรนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังต่อไป

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนการปฏิบัติการรับนักเรียนเป็นเรื่องที่ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา ต้องร่วมกันวางแผนในทุกปี ที่แต่ละปีนั้นนักเรียนมีความต้องการจำนวนที่แตกต่างกัน สถานศึกษามีความพร้อมในการรองรับจำนวนนักเรียนที่แตกต่างกัน และในสภาพการปัจจุบันและในอนาคตจะมีความต้องการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาสูงขึ้น

2. ขั้นปฏิบัติตามแผนการรับนักเรียน ประกอบด้วย 6 ประเด็น 1) ประกาศ เรื่องการแบ่งเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษาเป็นแนวทางปฏิบัติ การรับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 2) ประชาสัมพันธ์ไปยังประชาคมหมู่บ้าน และผู้ปกครองนักเรียน 3) สำรวจความต้องการการเข้าเรียนของนักเรียน ในเขตพื้นที่บริการ 4) แต่งตั้งครูทำหน้าที่รับนักเรียนเข้าเรียนตามที่กำหนด 5) สถานศึกษารับนักเรียนเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามวัน เวลา ที่กำหนด 6) รายงานผลการรับนักเรียนตามเป้าหมายตามแผนที่กำหนดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการ กรมสามัญศึกษา (2543 : บทคัดย่อ) ; ศุภชัย อาชีวะระงับโรค (2547 : 9 – 21) ; รั้งยีรัตน์ ประเสริฐสวย (2538 : บทคัดย่อ) ; บัญชา ชำนาญคิด (2538 : บทคัดย่อ) และ บุญฤทธิช่วยชู (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า มีการดำเนินการตามแผนในขั้นนี้ควรเน้นการปฏิบัติให้ชัดเจน เพราะขั้นตอนการปฏิบัติคือการลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามแผนที่กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผนในขั้นนี้ต้องตรวจสอบระหว่างปฏิบัติ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามแผนที่กำหนด ควรมีการประชาสัมพันธ์การรับนักเรียนผ่านสื่อต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองสามารถรับรู้ นโยบาย และแนวปฏิบัติ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติตามแผนการรับนักเรียนเป็นขั้นสำคัญที่นำคนเข้าสู่ระบบการศึกษาดังนั้น หากดำเนินการตามแผนได้ชัดเจนก็ทำให้ทราบว่า ได้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ครบถ้วนหรือไม่

3. ขั้นการตรวจสอบและรายงานผลการรับนักเรียน ประกอบด้วย 3 ประเด็น 1) ทำการประเมินผลการรับนักเรียนตามขั้นตอนและเป้าหมายที่กำหนด ไว้ต่อเขตพื้นที่การศึกษา 2) รายงานปัญหา อุปสรรคในการรับนักเรียน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกทราบ 3) รายงานกรณีนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 เข้าเรียนข้ามเขตพื้นที่บริการให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการ กรม

สามัญศึกษา (2543 : 53) ; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : บทคัดย่อ) และ สุขชัย อาชีวะระงับโรค (2547 : 9 - 21) พบว่า ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการควบคุมคุณภาพของงาน ควรมีการดำเนินการระหว่างปฏิบัติงานเป็นระยะ เพราะการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติช่วยให้ผู้ปฏิบัติทราบว่าการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่กำหนดไว้หรือไม่

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การตรวจสอบและรายงานผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะช่วยการดำเนินงานการรับนักเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสมบูรณ์ตามแผน เพราะการตรวจสอบ และ รายงานผลในระหว่างการปฏิบัติ หากพบข้อบกพร่องสามารถแก้ปัญหาได้ทันที ทำให้การปฏิบัติการรับนักเรียนได้ตามแผน

4. ขั้นปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการรับนักเรียน ประกอบด้วย 2 ประเด็น 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ กรรมการสถานศึกษา ร่วมกันนำผลการประเมินหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในแผนการรับนักเรียน ในปีต่อไป 2) ใช้ผลจากการดูแล กำกับ ติดตาม ในระหว่างการรับนักเรียนปรับปรุง แก้ไขเมื่อพบปัญหาเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการ กรมสามัญศึกษา (2543 : บทคัดย่อ) และ บรรจง จันทมาศ (2546 : 7-8) พบว่า การปรับปรุงแก้ไขวิธีการรับนักเรียน ในขั้นการวางแผนที่ได้ข้อมูลจากการตรวจสอบทุกขั้นตอน ช่วยให้ผู้ปฏิบัติทราบว่าเกิด ข้อบกพร่อง งานไม่ตรงเป้าหมายหรือไม่ตรงแผนในขั้นใด เพื่อจะได้ปฏิบัติการแก้ไข ตามลักษณะของปัญหาได้ถูกต้อง การแก้ไขปัญหาคือต้นเหตุของปัญหาและการพัฒนาระบบหรือปรับปรุงวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากขึ้น

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการรับนักเรียน เป็นขั้นตอนที่จะได้ข้อมูลที่สำคัญทั้งความถูกต้องการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค จะได้นำไปวางแผนให้มีประสิทธิภาพในปีต่อไป จะทำการวางแผนในปีต่อไปสามารถรองรับความต้องการของผู้เรียนได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ผลการวิจัยในครั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก นำเป็นแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของสถานศึกษา
 - 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนไปให้ครูในโรงเรียนได้รับทราบและทำความเข้าใจร่วมกันก่อนไปดำเนินการรับนักเรียน
 - 1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรได้มีการประชาสัมพันธ์ และจัดทำเป็นคู่มือให้ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้แนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียน
 - 2.2 ควรมีการพัฒนารูปแบบการรับนักเรียนร่วมกันของโรงเรียนเอกชนและ โรงเรียน
รัฐบาลในจังหวัดนครนายก
 - 2.3 ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการในแนวทางการปฏิบัติการรับนักเรียนของ
สถานศึกษา